

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutôriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatôria.

GAZETA

TRANSILVANIIEI.

Brasiovu 5 Apr. 24 Mart.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Unele observatiuni obleptive

la Representatiunea dietei (universitatii) sasesci din M. Principatu alu Transilvaniei substernuta la imperatulu de dato in 3 Mart. a. c.

Aceia carii isi voru fi luat ostentia de a citi representatiunea sasésca cea mai noua séu in originalu séu macar tradusa*), cum si aceia caroru evenimentele dela diet'a transilvana si dela cea ungurenésca din 1848 le-au mai ramas in memoria prospeta, voru trebui se recunósca, cumca conducatorii sasiloru desvôlta astadata adeca in 1866 nu numai ouragiu mai mare decatu in 1848, ci si unu altu tactu si credintia in midilócele loru natiunale si traditionale cu care au esitu de atatea ori cá oleiulu pe deasupra apeii.

In an. 1848 anume pe timpulu celoru doua diete (Maiu — Augustu) cei mai multi barbati conducatori ai sasiloru esisera cu totulu din tactulu loru, prudentia proverbiala ii parasise, mai in scurtu ei isi perdusera capulu, oomitendu la erori (gresiele) politice cu dutien'a, éra de curagiu nici o urma. Astadata inse sasii au comis numai o eróre politica, inse aceea totu asia grea, totu asia ingrecata de urmari fatale cá si cea analoga din 1848. Acea erore fatala este: alegerea de deputati din tóte scaunele si districtele pentru diet'a Ungariei. Déca sasii in representatiunea loru din 3 Mart. néga órice felu de uniune a Transilvaniei cu Ungaria; déca ei intarescu cu citate istorice si juridice in adeveru greu campanitóre, cumca insii imperatii Austriei cá marii principi ai Transilvaniei in secolulu tr. au respinsu orice insinuatiune de a lua Transilvania parte prin deputati alesii la vreo dieta de ale Ungariei, fia fostu aceea tooma si numai simplu de incoronare; déca aceeasi universitate sasésca cá representanta a natiunii sale néga in faci'a tronului si a tierii intregi orice putere obligatóre la art II provisoriu de alegere din 1848: apoi roguve, cum aceeasi universitate s'a potutu plesni preste condeiu séu déca mai vroti preste gura si a concessu cá scaunele etc. se aléga deputati la Pest'a. Cum póte unu corpu care se da pre sine de reprezentantulu unei natiuni, se suffe dintr'odata in aceeasi bucata si caldu si rece? Déca sasii au tramisu deputati la diet'a din Clusiu, hai, tréca ducase, ei au mersu acolo cá „natio regnicolaris recepta“ pe temeulu constitutiunii vechi, éra nu cá romanii cu rola de lipituri (Anhängel); preste acésta ei astadata n'au avutu se tremure in sala de siedintie cá si vergele de sangeru, precum iamu vediatu tremurandu la 1848 in aceeasi sala, nici a'si puno de frica cocarde tricolóre pana ce trecea Murasiulu la Portosiu, unde apoi le aruncá p'aci-incolo; inse la diet'a Ungariei ce cauta, candu nioi statutele loru, nioi constitutiunea tierii si nici chiaru verbum regium nu' obléga la acésta, precum ei insii o recunoscú si marturisescu in representatiunea loru. Si — cá se tacemu astadata de romanii — cá ce rola credú insii deputatii sasi ca voru juca in diet'a Ungariei? Nu cumva voru representa ei pe natiunea loru? Niciodata si sub nici unu felu de pretestu. Séu ca ei voru representa pe asia numitele scaune sasesci? Acelea voru disparea cu totulu intre alti aprópe patru sute deputati maghiari. Ca voru castiga din gratia ungurenilor aceea ce dorescu ei? Apoi in acestu casu representatiunile din 1861, 1862/3, 1865

si 1866 ale universitatii adresate deadreptulu catra persón'a suveranului aru figura numai cá denunciatiuni, care rola dieu, oa nu prea este placuta la lume.

Mai in scurtu, noi amu oititu si nou'a representatiune sasésca cu destula luare aminte; marturismu inse ca combinandu vorbele cu faptele, noi nu mai pricepemu politic'a stralucitei, prudentei si cercumspectei universitatii sasesci nioi in drépta nioi in stang'a; numai vedemu si pricepemu cu mare dorere sufletésca, ca unii romanii transilvani din cei carii trecu de conducatori, ametiti si adusi in confusiune prin asemenea politica cum amu dice in doi peri, cum si de terminii „oportunitate si pietate“ alérga si ei la Pest'a cá cerbulu setosu la fantan'a rece, pentrucá se re-ia rola eroloru de trista figura, pe care o jucara totu la Pest'a in 1848 nu numai deputatii sasi si romanii, ci si mai multi maghiari. Intr'aceea rugatiunea nóstra de tóte dilele este: Dómne da cá tóte tamerile si presimtirile nóstre se remana numai cá nesce visuri desierte, ceea ce inse abié se va cunósce dupa mai multe luni séu si ani, pentrucá abié se póte crede, cá asia numit'a cestiune ungurésca cu adausulu ei de uniune se si ia capetu, se se compuna si impace in modu duratoru si definitivu nioi macar in restimpu de diece ani, mai alesu dupace insusi regimulu are trebuintia de cativa ani numai spre a'si corege unele erori politice colosale comise anume in anii mai deaprópetrecuti si recunoscute de erori, apoi se dice: Qui perdidit numerum, incipiat iterum; éra apoi increderea reciproca struncinata, sguiduita, conturbata din nou, cumplitu si cá inadinsu a diferitelor natiuni cine se fia in stare de a o mai restaura cu vorbe dulci, candu afara de unii gagauti si hêbeuci in politica pe promisiuni pompóse nu mai da nimeni nici macar — o firfirica.

G. B.

— Representatiunea (petitiunea) din 3 Mart. a universitatii sasesci despre carea ne fú vorb'a si mai susu este combatuta in foile maghiare cu multa mania si pofta de resbunare; inse din temeieri diferitóre in esentia loru de observatiunile nóstre. Anume „Pesti Napló“ si „Kolozsvári Közlöny“ publicandu unu articulu alu dlui Danielu Dozsa redactorulu si deputatulu la diet'a din Pest'a denéga dietutiei sasesci neconditionatu orice dreptu politicu de a poté representa undeva pe natiunea sasésca, pe a'lu carui numeru ilu pune numai la 130 mii suflete, prin armare dn. Dozsa se mira, cum birocrația sasésca, care — dupa elu — pórt'a de nasu si pe sasi si pe romanii, a cutesatu inca si la an. 1866 a substerne in numele natiunii sasesci petitiune seu representatiune tocma si la monarchulu, candu drepturile universitatii sasesci intru intielesulu legiloru nioi-decum nu se intindu mai de parte, decatu: la administrarea averiloru natiunale sasesci, la competentia de tribunalu apelativu in a dou'a instantia pentru locuitorii pamentulu regescu, precum si la asia numitulu dreptu statutariu (nu statariu), adica de a'si formula si compune ei insii statute municipale atatu pentru tienuturi séu scaune catu si pentru cetati, orasie, orasiele si sate, adica cum amu dice legi oomunale dupa care se se administre si pre sine. Scurtu si bine: dn. Dozsa nu recunósce universitatii sasesci nioi unu felu de dreptu politicu representativu.

Noi suntemu dedati de cativa ani a vedé pe dn. D. Dozsa si foi'a s'a angajati la o lupta apriga cu conducatori sasesci; oi pre lunga acésta suntemu tocma asia dedati a vedé ca ori candu universitatea sasésca a recursu la tronú cá corporatiune curatu politica, éra nu judicatorésca, in numele natiunii sasesci,

aceeasi totudeauna fú acolo bine priimita, ascultata, adesea si laudata pentru portarile sale. Acésta nu s'a intemlatu numai in dilele ministrulu Stadion (1849—50 oandu fundus regius erá p'aci se se prefaca in „Kronland“) si nici numai in dilele lui Schmerling, ci si mai nainte de nenumerate ori atatu sub regii Ungariei, catu si sub cei mai multi principi ai Transilvaniei; éra caus'a acestei proceduri a fostu, ca atatu capii statulu catu si consiliarii loru fiindu-tocma si maghiari curati, isi tienea de o strinsa datorintia cá se apere pe sasi cá burgeri si tierani de lacomi'a impilatóre a boieriloru. Preste acestea noi amu dori cá se aflamu dela dn. Dozsa, dela „K. Közlöny“, „Korunk“, „P. Napló“, „Magyar Világ“ etc., ca óre ce voru fi dicundu la atacurile loru acei boieri ardeleni, carii se afla mai de multu precum se dice pe romanesco in pung'a natiunii sasesci, acei boieri, carii inca pe la an. 1842—5 era datori la universitatea sasésca preste 32 mii fl. m. c. numai sub titulu resturiloru de interesurii la mai multe capitaluri luate imprumutu dela aceeași, éra astadi acelu felu de resturi este multu mai mare decatu inainte cu ani 20. — Inse tocma din asemenea cause publicistii maghiariu credú dóra, ca voru ajunge óa se vedea pe sasi umiliti si infranti prin diet'a Ungariei? Vederemo.

Brasiovu 26 Martiu. Pre noi aici ne pune la grigia intreprinderea cea grandiósa a comitetulu pentru fundarea societatii austriece de importu si esportu, care in responsulu seu catra camer'a comerciala de aici apromite, ca va redicá comandite prin Principate, pentrucá activitatea negutiatorésca se se apere, astufeliu, in estu pe viitoru se se faca de priosu mediolocirea cea nesolida a negutiului intre Principate si Austria (vedi protocol. camerii). Óre nu cumva negotiatiunea levantina se intielege prin cuvintele mediolocirea nesolida? Si óre n'o se se venese scopulu spre a le luá din mana si ramur'a acést'a de industria, care in tempii cei mai grei spre folosulu Austriei a portat'o numai romanii? Fia cum va fi, dar' a sositu tempulu, fratiloru, cá partea negutiatorésca romana se se ingrigiésca de tempuriu pe sute de ani inainte, cum se-si asecurese ramurele comericiulu seu, ca stationarea e nimicítoria. Intreprinderi fratiloru! reuniuni, séu asociatiuni pentru inlesnirea esportarii si importarii, scoli comeroiale si reale, pentrucá sufletu de ucenicu intre negutiatorii romanii se nu se mai póta subintielege in cuvintele de susu „mediolocire nesolida“, pentrucá numai asia vomu asecurá si viitorulu copiiloru nostri, care cu seriozitate ne reclama: „se ne miscamu.“

— Cu 1 Aprile incetésa functiunea c. r. comisariatu politianu localu si vighiarea asupra presei trece la derogatori'a locala si anumitu in manile Dlui notariu magistratualu Fridericu Schnell. Ne aflamu datori a recunósce in conscientia si convictiune, ca uman'a tractare a fostulu c. r. comisariu Iosifu Kusmanek, mai cu deosebire de doi ani inócoe, cu tóta stricteti'a observarei legiloru si ordiniloru superioriloru, ne a deobligatu multu si, speramu si dela nou'a vigilantia asupra presei, ca ne va motioná la asemenea afectiuni equitabili. —

— Tempulu pre la noi s'a desprimaveratu; mugurulu incepe a-si desvôltá interiorulu vietiei sale pentru locurile acestea cu multu mai de timpuriu, decatu ori candu. Numai Ddieu se ne ferésca de vreunu inghetiu. —

— Starea sanetati e imbucuratória. Ilustrulu nostru barbatu Georgiu Baritiu inca se restaurésca din ce in ce totu mai bine, si cu bucuria vedemu, ca a devenitu in stare a

*) Vedio si in Nr. 20 alu Gazetei din a. c. R.

reesi de sene pre campulu luptei nóstre politice, cá unu nestoru alu publicitatii romane. —

— Serbatorile invariarii ne monitésa, cá se reinviase si in noi consciinti'a de sine si de demnitatea natiunala mai vertosu decatu or si candu! si spiritulu de cointielegere in obligatiunea acésta, activitatea neinfransa intru apărarea pusetiunei nóstre politice se nu se retraga dela neci unu sacrificiu indereptu, ci cu totii unii pe altii se ne imbraciusiamu! Numai dupa ce pasamu patimile luptei pentru viare ni se siede a ne saluta cu: *Christosu a inviatu!*

Tergulu Muresului. Martiu. Pe Campia fómetea a ajunsu acuma apasatória, copii s'aru pe pareti de fóme. Se vorbesce, ca au inceputu a si muri de fóme. Neci bani, neci bucate, pentru miserii tierani nu e nece unu mediulocu de a castiga cruceriu. Familii intregi isi lasa cas'a si iau lumea in capu. Se scie, ca locuitoriloru de pe Campia in. regimu s'a induratu a aplacida 80.000 fl. v. a.; inse atata, populatiune cum este a Campii, candu in cele mai multe sate si posesori de frunte, cari vindea peste una sute de galete de tóta speoialitatea, acum cumpara cu ferdela, nu este ajutata. In piati'a de aici, care inainte de acesta se implea cu bucate de pe Campia, sunt in dile de tergu de septemana de totu pucine venite de catra Blasiu, pe care inse proprietarii de masina ponu de locu man'a cá se le iè consumtiunei in vinarsarii, scumpindule, incatu bietu seracu lipsitu de bani mai multi, nu póte cumpara si debe se móra de fóme cu spiritu si beuturile spirituosa; nu si póte stemperafómea. Inaltulu Guberniu nu solo, ca poporulu este in contra proprietariloru de masine pentru fertulu vinarsului, ba si asupra altora indignatu, ca neci in timpu de fómete nu se poprescu vinarsariele. Speramú inse, ca Inaltulu r. Guberniu va opri macaru pana la tótna venitória ferberia vinarsului din bucate, care mesura in populatiunea intréga a acestei tieri aru face o impresiune fórte placuta si o aru lua cá unu actu de indurare parintésca — ca-ci intemplanduse — de ce Ddiu se ne ferésca — cá si estu timpu se fia sterpu — apoi amu fi de peritu, ca si inaltulu erariu pe sém'a militiei ar' debui se aduca cereale cu spese mari din alte tieri. De acea oprirea ferberii de vinarsu din bucate a devenitu de cea mai intetita necesitate. T.

Comitatulu Dobocel, 26—27 Faur. 1866.

Cá se védia opiniunea publica matura a barbatiloru natiunei romane coadunati sub standardulu radicatu cá semnalu spre apararea causei celei saute a natiunei nóstre romane, cumca inteliginti'a din acestu comitatu ingrijiata devitiorulu natiunei s'ale romane nu sta cu manile in sinu si n'a trecutu in castrele celoru ce pórtu pre buzele loru celea unse cu miere sacratele cuvinte ale egalitatii si fratietatii, dar in locu se le realisede in fapta, le inlocuescu in anim'ale cu spiritulu suprematisarei ultraistice — voiescu a impartasi in nuance far' de a esagera — cu ce modalitate constitutionala a decursu alegerea de deputatu — pentru diet'a de incoronare in Pest'a in cerculu de alegere din susu alu Panticeului — in acestu comitatu ingremiatu.

Alegerea s'a intemplatu in comun'a Panticeu in procesulu Panticeului; in 26. Faur. a votatu procesulu Valaszutului si alu Panticeului, in 27 a Iclodului mare si a Agrisiului. Candidati desemnati de deputati au fostu: din partea fratiloru maghiari: Ocsvai Ferencz, 'er din partea romaniloru Alecsandru Bohatielu, s. Capitanulu districtulu Nasaudului. — Indreptatii spre alegere s'au infaciósia mai vertosu din partea maghiariloru cu totii, din partea romaniloru au ramas unii pe acása, séu au tramisu unii parinti batreni in loculu loru pre fi loru, totusi daun'a voturiloru concurende spre alegerea deputatulu nostru, casunata prin acést'a nepricepere n'a fost'a asi'a simtioria, cá cea casunata prin uneltirile seducatórie ale fratiloru maghiari. Pregatirile spre alegere au fostu camu aceste, afara de celea nesciute: In comun'a Dersea situata in vecinatate nemediulocita cu Comun'a Panticeu la curtea unuia d. posesoru magiaru asediata tocma langa calea canducatória la loculu alegerei, a fostu pregatitu ospetiu de vinarsu s. c. l. nu intr'atata, pentru alegatorii maghiarii, ci mai cu deadinsulu pentru cei romani, si candu se apropiá vre un'a ceta de ale

gatori catra curtea dómnesa de sine se deschidea usi'a si 'esindu afara cutare infruptatu din pretiulu sangelui mamei s'ale celii vendute ochiama inlaintu spre a'si vinde dreptulu de a traii ca romanu pentru beutura si mancare coadunanduse indreptatii din tóte partile inante de a se incepe cursulu votisarei, satelittii fratiloru maghiari amblau crucisiu curmedisiu spre a chiamá si pre romani la mesele acoperite cu vinarsu, pane si slanina, si unii debili la angeru s'au lasatu a se amegi si au luat parte la aceste ospetie, cari nutrea trupulu si ametiá mintea pre unu minutu, dar spiritulu convingerei 'lu-omora.

Camu inante de 10 óre presidiulu comisiunei alegatórie a deschisu sesiunea votisarei prin o vorbire scurta in oarea provóca pre alegatori la sustinerea ordinei si a liniscei; care cuvinte le-a talmacitu pre romanii si notariulu romanu alu comisiunei, afara de care a mai fostu in comisiune unu membru romanu, preotu!! — Abia a intratu comisiunea in localitatea destinata pentru alegere, a si nepaditu inteliginti'a fratiloru maghiari in sala, si ace'a intr'atata o-a indesuitu; catu nu se mai pótea deosebi comisiunea de ascultatori, neci accesti'a de oatra votisanti; er' un'a parte a fratiloru maghiari a ramasu afara ramuritá printre poporu, si in cari dorulu dinaintea intratului in localitatea votisarii pentru de a seduce pre romani cá se si vendia voturile candidatulu maghiaru. Armele imprumutate de catra fratii maghiari din arsenalulu suprematisarei seculare si tintite spre amagirea romaniloru debili la angeru mai vertosu a nobilimeii proletarie au fostu: promisiuni de pasuni, de locuri de aratu si cositu in parte; er' pre nobili 'i atragéu la partit'a loru prin afidarea, ca li se va restitui nobilitatea de'mpreuna cu tóte privilegiele' ei; ba 'i si amenintiau cu disgratia in casu, candu nu s'aru alaturá langa partit'a loru. Bietii romani au statu uimiti cá nescari oi fara de pastori, de o'ra-ce inteligintia romana miréna avému putina, si acea anca ocupandu posturi in oficiile com. erá oprita prin fratii maghiari de a se aratá intre poporu, domnieloru s'ale inse nimene nu le opria, éljenurile neincetate intru onórea candidatulu si spre entusiasmare alegatoriloru achiamate; dar' pre unu romanu inteligentu l'a si insinuatu inaintea comisiunei de buitogató, singuru din acea cauza nevinovata, ca a indemnatu pre alegatorii romani se urmedie esemplulu fratiloru maghiari, si se intonedie, se traiésca A. B. Din tagm'a preutiésca au fostu fórte putini de facia, fiendu eschisi dela usuarea dreptulu prin legea in favórea fratiloru maghiari maestrita, si de vedeau fratii magiarii si pre vre-unulu dintre preoti vorbindu cu poporeni se acurgea in giurulu lui si lu insinuau comisiunei de buitogató? — Asi'a 'i fratiloru magiarii inaintea semtiului vostru de egalitate si fratietate constitutionala tóte semnele de vit'ia politico-natiunala a romanulu sunt buitogátás, dar' domniiloru vostre uneltirile cele felicitate si suprematisatórie de vietia constitutionala a romanulu si demoralisatorie — cunoscuta ospetiele de slanina in ajunulu romaniloru — ve place cu mandrie a vi-le botezá cu numele ereditu dela strabuni, „Kortekedésk!“ — Inrandu romanii in localulu alegerei — unde era convorbiri ne'nterruptu si sgomotu spre confusiunea romaniloru -- déoa nu le vinea a minte numele candidatulu romanu, le siopteau fratii maghiari numele candidatulu propriu, seu altu nume numai cá se se impuonodie voturile candidatulu nostru; deunde a urmatu voturile date lui Bohatielu Ferencz, Borbély Ferencz si Bohatielu Mihailu, caruia i-a cascigatu vreo doi frati maghiari — precumu insisi au marturisitu: 14 voturi. — Voturile date in favórea candidatulu loru le petreceau fratii maghiari cu strigari de „éljenuri“ ce de locu nu ne-a iritatu simtiulu; dar' cumca a achiamatu se traiésca si alte expresiuni despretiuitórie, si neconforme cu caracterulu unei'a natiune culte cá cea maghiara votisantiloru romani cari au votatu pre candidatulu romanu, fiendu acésta erumperea nedumeritulu boldu de batujocorire si neci de cumu a simtiului de convingere si bucurie — ne-a scandalisatu pan' in sufletu. — Ma neci aoi nu sau marginitu nesuintiele anti-constitutionale ale fratiloru maghiari; ci déca vedeau ca au patitu naufragiu sperantiele loru nutrite facia cu unii alegatori romani, au esitu dupa densii afara si pre unii i-au amenintiatu cu unele urmari neplacute preste densii subsecuinde singuru din cauza, ca nu si-a datu votulu candidatulu maghiaru; acesta a folositu-o

de unu mediulocu de intimidare pentru cei, carii anca n'au fostu intratu spre darea voturiloru. In urma la acela gradu a ajunsu atragerea fratiloru maghiari catra alegatorii romani, catu indata ce intrau accesti'a in sal'a i si cuprindea pre dupa spate si i conduceau pana lunga mész'a comisiunei; 'er posesorii, diregatorii de curti si notarii se puneá in falanga, candu vineau votisanti din comunele densiloru pentru de ai influintiá si intimida; din contra pre votisanti romani caci 'si-esprimá votulu ei si indrumá afara, dicundu'i si unuia preotu romanu „poti merge.“ — E direptu ca presiedintele mai de multe ori a facutu atenti pre ascultatori la ordine si linisce, ci in daru caci auditoriulu esercea suprematia si preste comisiune strigandu din tóte partile — mai vertosu de cuteza a redica voce vreunu membru romanu alu comisiunei —: „a Comissió tagjai hallgassanak 's irjanak.“ — Ma si cu representantii comunali anca au sciutu dispune fratii magiarii in favórea densiloru, pentru-ca au influintiatu de s'au alesu de reprezentanti comunali a locurea judii comunali, carii din temere se nu si-pierda oficiulu, din respectulu aternarei dela grati'a prepusiloru politici séu a unoru posesori si diregatori de curti, s'au alaturatu cu votulu loru langa fratii maghiari ba si pre unu d. posesoru comite l'amu auditu dandusi votulu si in calitate de representante comunale. Mai multi au votisatu in favórea fratiloru maghiari dintre nemesii romani din comunele: Calaci'a, Sotelecu, Piglesi'a si Logiaru. Cumca partea mai mare a nemesiloru din aceste comune s'au despartitu de catra senula maicei loru, carea i-a nascuta intre tipele subjugarei, i-a crescutu si nutritu cu sudórea si aperatu cu sangele seu, — afara de uneltirile fratiloru maghiari — pórtu vina si unii romani renegati intelligenti — precumu amu intielesu camu din semne, ba si cuvinte manifestate prin trensii, carii voiescu a 'si croi lorusi viitoriu ferioitu — seu baremi nutiesce acea sperantia nebuna — pre ruinele bine lui natiunei s'ale, si pre mormentulu in care voru diace drepturile sacrate ale natiunei loru astrucate, si cu ajutoriulu densiloru cá a unoru unelte dejosite si desbracate de simtiulu umanitatiei. *Dómne! pana candu voi suferi, cá astfelu de judi se sfasie senulu, maicei care i-a portatu.* (Va urmá.)

Principatele unite romane.

Proclamatune catra romani.

Romani!

Natiunea romana, credintiósá principiiloru celoru mari si natiunali, consacrate de votulu unanimu alu Divanuriloru ad-hoc, a reintratu la 11 Febr. in deplinatetea drepturiloru ei, si repetiendu-si nestramutata-i credintia pentru cele patru puncturi, proclamate din nou de guvernulu si de corpurile constituite, ea a plecatu cu unataria neolintita pe calea ce duce la consolidarea definitiva a dorintiei si a vointiei sale.

Guvernulu, aclamatu la 11 Febr. de tóta tiér'a, si recunoscutu indata de adunare si senatu, a dechiaratu din antaiulu momentu, ca in impregiarile solemne in cari ne aflamu, dorinti'a si vointi'a lui este, se intretia cea mai deplina armonia intre elu si corpurile legiuitórie. Condusu de acésta tianta, elu merse, chiaru in faci'a vueteloru opiniunii publice, pana a prelungi sesiunea ordinaria a acestoru corpuru.

Adunarea, in locu de a tiené séma despiritulu ce a dictatu purtarea guvernulu si mai alesu de pusetiunea cea delicata a tieriei, a inceputu a pune pedice in calea natiunii si a aretá tendintie, cari, fiindu tolerate, aru puté periclitá faptulu din 11 Febr., si insasi esistinti'a nóstra natiunale. Acele tendintie s'au datu pe facia in siedinti'a adunarii de eri (17 Martiu). S'au facutu incercari evidente de a se negá Locotenintiei Domnesci una din cele mai de capetenia prerogative, aceea de a puté consultá natiunea; s'a aratatu fara sfiéla scopulu de a se perpetui, de a se preface astufeliu in conventiune natiunale, si a face a se presupune, prin acestu faptu, ca natiunea insasi ar fi dispusa a intrá pe calea anarchiei. Guvernulu, neputendu siovai unu singuru minutu in facia unei asemene atitudini, a disolutu adunarea, a inchisu sesiunea senatulu.

Romani! Votulu din 11 Febr. a deschisu una era noua pentru viéti'a nóstra natiunale. Acelu votu cere, imperiosu si de urgentia, cá

natiunea, in deplina libertate, se tramitia mandatarii noi oarii, apretiuindu situatiunea si trebuintele de astadi, se puna si constitutiunea noastra in armonia cu principiile proclamate in acea memorabila di, care va forma una din paginile cele mai frumoase ale istoriei Romaniei.

Colegiile electorale sunt deschise! Intrati in ele cu vechia taria si credinta romana si alesii vostri voru ave fericirea de a ve spune in curendu, ca Romania una si nedespartita, libera si drepta, este recunoscuta de Europa intraga.

Dumnezeu se protega Romaniaa.

Datu in capitala Bucuresti in 18 Mart. 1866.

Locotenentia Domnesca:

Nic. Golescu, Lascar Catargiu, col. Haralambie.

Ministrii: Ioane Ghica, P. Mavrogeni, Ioane Cantacuzino, C. A. Rosetti, Dimitrie Ghica, Dimitrie Sturdza, Maior Lecca. Nr. 471.

Acesta proclamare, care disolvea corpurile legislative ale Romaniei se insociesce in diurnale de decretulu locotenentiei domnesce, cari in urma reportului ministrului secretariu de statu la departamentul de interne Demetriu Ghica sub Nr. 7214 conchiamo, in virtutea art. 14 din legea electorala colegiurile alegatorilor primari, ad. cari alegu pe alegatorii directi pre 9—12 Aprilie si colegiurile alegatorilor directi de judecie pre 17 Aprilie, ca se proceda la alegere de cate 2 deputati de judeciu pentru camera electiva. Colegiurile prin orasie sunt convocate pre 19 si dopa o tabela, in orasie 55 la numeru, au de a se alege de a dreptulu 94 de deputati, er' judeciile au tote 66, cu totulu 160. Din orasie Iasiulu e cu 4 si Bucuresti cu 6 deputati.

Impresiunea ce a facutu desfiintarea adunarilor legislative inea nu o potemu dejudeca decatu din diurnalele Romaniei, ea e felicitata dupa diferitele coloriale diurnaleloru. De esemplu „Romanulu“ si „Desbaterile“ tresalta de bucurie, cela ca i s'a auditu vocea, oarea pana acum striga necontenitu dupa o adunare constituanta, care se puna bazele edificiului politicu si socialu alu Romaniei, ad. se-i faca constitutiune, se-i stabilese drepturile ei neprescriptibile si neatacabile.“

„Romanulu“ dice espresu: „Adunarea, ce are se esa din actualele alegeri este o constituanta, prin urmare trebuie se cautamu a pune tote silintiele nostre, a redesbate pana ce lumina se va face, pana ce vomu intielege insemnatarea votului ce avemu a da astadi“, si mai incolo: „Omenii ce vomu alege voru ave a constitui statulu Roamu (? pote Romanu), se cugetamu dar' bine, se ne luminamu, si numai atunci se votamu, candu vomu ave deplina consciinta a actului ce avemu se deplinu, a raspunderii ce avemu a lua asuprane in faci'a venitorului“ si provoca pre toti la unire, dar' cari ar sterna ura ori ar casuna neintielegere, sunt inimicii sistemului de adi. —

„Desbaterile“ dicu, ca camera disolvata a fostu singuru numai espresiunea lui Voda Cusa, care le vorbira numai de sutele de mii alegatori ce reprezenta „si de binefacerile lui 2 Maiu“ si 3 Augustu vrendu se intemeiese o dinastia prin mediulocu unoru bastardi; si ea promitea ca va fi totudeauna cu Maria S'a, „er' noi avemu astadi lipsa de o adunare, care se fia totudeaun'a cu tier'a si pentru tier'a, si-si da parerea: „ca alegatorii se respinga pre ori ce candidatu, care nu ar primi juramentulu prealabilu pentru aceste trei puncte: Unire, Principiu strainu si unu guvernamentu constitutiunale pre base liberale si largi ca in Belgi'a.“

Din contra „Trompetta“ se mira si se ingrigiasce, ca unde vre se duca diurn. „Romanulu“ Tier'a si in ce voiesce se namolesca trebile ei si ca antagonista vechia a „Romanului“ ei imputa, pentru ce a totu pledatu ca se se disolvase camera „singurul corp ce mai ramasese legalu constituitu pre o lege recunoscuta de tote poterile garante si cea mai liberala lege inca din tote legile cate a avutu vreodata Romaniaa,“ in care tote clasele si tote interesele si starile erau cu prisosu reprezentate, imputandu „Romanului“ ca cum ar vre a resturna totu, a nu mai lasa nemica legalu in tier'a, a da tier'a de ripa, a chiama cu ori ce pretiu strainulu, ca se pote pune ordinea? si acesta dupa ce camera a fostu destulu de complasanta a primi acestu guvernulu, si candu i a cerutu juramentulu l'a datu si pre acesta la unu strainu necunoscutu, ba a votatu si legea gardei cetatienesci si bugete preste cele otarite de guvernulu trecut, si dupa ce o numi necontenitu suverana si adeverata reprezentatiune a tierai, guvernulu

vine de odata si o disolvasi insulta, fara a o lasa macaru se protestese, pentruca D. ministru Rosetti invocà regulamentul camerei spre ai redica dreptulu de protestare. Apoi se apuca de ministrulu Rosetti dicundu, ca a nesocotitu tote legile fundamentale ale statului, a sfasiatu prin propriulu seu organu si prin tote medilocele regulamentul camerei, pre care acum sfasiatu — lu invocà ca se nu conceda unanim'a protestare a camerei intregi. Mai incolo denega dreptulu de suveranitate regimului, pana candu Domnitorulu Filipu I. caruia i s'a juratu credintia din prerogativa propria de suveranu nu va fi datu mandatu specialu semnatu de dinsulu la unu actu ca acesta. Din totu articulu „Trompetei“ respira, ca s'ar face incercari a reconstitui tier'a pre petitorulu privilegiatorulu.

„Reforma“ inca simte dorere de incidentulu acesta si mai adauge: ca pre lunga ce diou liberalii, ca fost'a camera a fostu compusa neobservanduse libertatea alegeriloru, seu influinduse acestea ar fi fostu alegerile vitiouse, apoi mai adauge, ca liberalii mai combatu si statulu si ceru si anularea lui (!) a statutului! care recunoscutu de poterile garante contine principiulu de legislatiune autonoma fara de neci unu amestecu din afara si care atatu pentru natiune catu si pentru guvernulu e unu scutu apertoriu; imputa lovirea institutiuniloru tierai „pre care guvernulu de astadi este datoriu si angajatu inaintea poteriloru legiuitorie a le mantiené intacte, precum a declarat'o insusi inaintea camerei si a senatului?!“

Mai incolo desfatuesce liberaliloru ca se nu restorne totulu ce s'a facutu prin espresiunea intregi tierai reprezentate dela ministru pana la opincariu, despre ceea ce dice „Reforma“: care precum se vede nu lu pre mirositi bine si nu-lu poteti mistui: „Lionii ai Bucurescului, ve si chesa pote sarcina tieranului; dar' atunci ce mai strigati libertate si egalitate, candu in fapta pledati pentru privilegiu si aristocratie?!“ Asia vorbescu diurnalele, nu noi.

— Motivele pentru disolvarea camerei nu le vedemu espuse in neci unu diurnalu, numai ceea ce contine proclamatiunea locotenentiei domnesce. Atata scimu, ca in 17 Martiu generalulu Tell pretense in siedintia, ca puterea executiva actuala nu are dreptulu de a usa de prerogativ'a constitutiunala de a disolva camera. Decursulu disolvarei inse nu-lu scimu. — Scimu inse atata ca e 18 Martiu era pusa la ordinea dilei spre desbateri in adunare bugetulu instructiunii publice. Si tocma inaintea si, dorere! ca nu dupa desbateri obiectului institutiunii publice obligatorie s'a disolvatu camera! —

Deci neci opincariulu se nu mai stecu manile in sinu, ci se alaga barbati de caracteru si romani buni la camera cari cu fruntea redicata se intrebe: cine e acolo? are vre se ne compromita patri'a prin ultragia?! S'a datu in conferintia III dela Parisu unu proiectu pentru capitalisarea tributulu Portii, ca Romaniaa se remana suverana deplina; Port'a inse inca n'a vrutu alu primi. —

Principele Cusa si romanii transilvani.

Dupa ce tote diurnalele europene intorsera si pre dosu si pre facia evenimentele din Bucuresti dela 23 Febr., si dupa ce atatu diurnalele straine catu si cele indigene din Romaniaa, luara la batai pre celu cadutu oatu vrura, pe dreptu seu nedreptu, e alta intrebare, — fia ne iertatu si noue mai in urma a grai ceva despre densulu din punctu de vedere alu nostru, adeca transilvanu seu banatianu etc., er' nici de cum din punctu de vedere generale romanu. Voiu arata mai tardiu, pentru ce?

Pre catu scimu, romanii transilvani n'au trasaltatu de bucuria la prim'a novela despre caderea principelui Cusa, si n'au impartasitu bucuria fratiloru sei de dincolo; ci din contra, pre candu strainii, de tota plasa saltau, ei din contra, se vedeau pe nesimtite loviti de unu felu de melancholia. Strainii, dela noi, se scie pentru ce se bucurau. . . . Romanii era ei sciu, pentru ce oftau. Acestu sentimentu pucinu ilariu ei-lu resumau in aceste scurte dar' pline de ingrigire vorbe: „Ddieule bune, ce se va mai alege de acele doue tierisioere (intrunite) romane, espuse la atatea valuri, la atatea schimbari, ca la atatea prefaceri, de multe ori forte durerose; candu voru mai ave acele schimbari capetu!“ Gratia Domnului prim'a furtuna se alina, dar' cris'a inca nu trecu, ci se spera numai ca va trece, cum? inea nu se scie. De

Ddieu, ca se fia spre multumirea tuturor, ca nu cumva retacirea cea de apoi, se fia mai rea ca cea de antaia!

Dar' se ne intorcemu la subiectulu nostru. De pre tempurile lui Radu Negru si ale lui Dragosiu voda, romanii prigoniti dincoca, si-au aflatu totudeuna asilu din colu, la fratii loru din cele doue provincie romane; si, acesta chiaru si in timpul fanariitoru, despre care viu argumentu ne este nemuritorulu George Lazaru s. a. Singura domnia lui Stirbeiu face exceptiune; ca-ci pre oatu tempu ocupà densulu tronulu Romaniei, nu scimu se fi fostu primitu nece unu romanu transilvanu in Romaniaa; nece chiaru aceia, cari facusera mai inaintea statulu romanu servitia insemnate, inse la 48 fusera nevoiti a cede outopiriloru turcorusesci si a parasi tier'a, pr. DD. Aron Florianu, Laurianu s. a., — cari nu se mai potura intorce in tier'a, de catu sub caimacami'a lui A. Ghica si dopa aceea.

Sub domnia lui Cusa intrara mai multi romani transilvani in tier'a romaniloru, si de o parte si de cealalta de Miloovu, si se asiediera acolo; unii provisoriu, altii pentru totudeun'a; si mai multi ca profesori, de cari tier'a duce si pana astadi lipsa, pucini ca advocati si mai pucini ca functionari publici. — Pr. Cusa ii primi fratiesce, si-i considerà totudeuna ca pre unii dintre ai sei, pre candu unele partite ii persecuta, er' una, cu deosebire, se nevoia ai stirpi cu totulu sub celu mai marsiavu preteostu, care semenat multu cu Auto-de-Fe alu spanioliloru. Din fericire, capulu acelei partite isi perduse, chiaru la ai sei, tota inorederea. Principele i lua de multe ori a sa ocrotire. Adauge la acestea ca: diurnalele partitei sale, intre cari celu mai renumitu fu „Buciumulu“, scriau adesea despre romanii transilvani, pre candu ce lalalte nu pomeniau nemicu despre ei (prea pucinu romanulu), ca despre nesce pagani si vamesi. Se lasamu starea politica, care ei o confunda cu a imperiului austr., er' diferentiele cu ungurii nu le cunosc, dar' nece lucrurile literarie nu le aflara demne ale memorà pe sunt lucrurile asociatiunii literarie etc. Eta causa pentru care inteligentia romana transilvana, nu si sari diu piele, candu firulu electricu anuncia destronarea principelui Cusa.

Se venimu acum la poporulu de rondu, la tierani. Numele Cusa era atatu de populariu la tieranii din Transilvania nu numai la romani, ci si la strainii ca si odinora alui Janou. Acesta popularitate, cu ocasiunea improprietarii tieraniloru din Romaniaa crescù si mai multu. Si intr'adeveru, dica animicii lui Cusa, ce voru vre, dar' tieranulu moldo-romanu numai lui Cusa voda are de ai multiami bucatia de locu ce o posede astadi ca proprietate a s'a; ca-ci bine scimu, cumca partia improprietarii a fostu pururea in minoritate, — si deca nu obvinea actulu celu defaimatu dela 2 Maiu 1864 dieu, nu sciu candu acea minoritate generosa ar' fi pututu deveni maioritate, ca se mantue tier'a de proletariatu.

Respunda-ne acea respectabila minoritate, ce se alegea cu improprietarea acelora ce facu puterea unui statu, deca principele Cusa sancționatulu votulu camerei dela 1862, care facea din maioritatea locuitoriloru tierai, nu alta, de catu nisce proletari? — Eat'a si causa pentru ce nece poporulu de rondu transilvanu romanu, unguru, secuuiu, sasu, n'a saritu in susu de bucuria, vediendu pe Cusa parasindusi tier'a si alegundu si de asilu strainatatea; ci din contra in multe locuri l'au intimpinatu, dorindu, ca se lu vedea, si l'au petreculu cu ochi doiosi. Similis simili gaudet. (Celu de o potrive, cu celu de o potrive se bucura.) Intr'adeveru singuru acestu faptu, alu improprietarii, este in stare ai iertà lui Cusa tote gresiiele comise. Istoria, acestu meritu nu ilu va pote denega. Rumpatur invidia. Si deca altii nu, dar' tieranii Romaniei trebuie se-i pastredie aducerea a minte*).

Nu facuramu panegiricu principelui Cusa. Diseramu numai ceea ce aveamu la anima, si

* Una numai mai lipsia, ca dreptulu insuratiiloru de asi primi mosia pana candu se va mai afla din catulu poruncitu de lege, se nu se fi datu uitarii in favorea particulariloru mosieri! Ca-ce cu acelesi conditii se potea face si acesta si fapt'a ar fi fostu perfecta. Acelu pamentu e proprietate a natiunii si pe natiune se nu o scurtese nime in favorea unora seu altora. — Atata vina nu io ertamu nici lui Cusa, neci altora, neci odata. — R.

cea ce cá romani transilvani nu puteam in-
neacă, trebuia se o dicem. Er' acésta din
punctu de vedere partialu, cá scusa a nóstra;
nu din punctu de vedere generalu romanu,
dupa cum premisesem. Pentru ca din acestu
punctu de vedere, suntemu datori a întóroa
foi'a.

Pre acésta foia scriem si noi dinpreuna
cu alții si cu toti romanii, cumca principele
Cusa a administratu reu tiér'a, fórte reu! Do-
vad'a cea mai mare despre administrarea unei
tieri sunt totudéun'a institutiunea si finantiele
ei. Cum mergu aceste dóue institutiunea si fi-
nantiele asia merge si tiér'a; mergu reu aceste
reu merge si tiér'a; este disordine in ele, dis-
ordinea domnesce si in tiér'a; se ruinésa ace-
stea, se ruinésa si tiér'a. -- Principele Cusa
n'a fostu nascutu, pentru a meritá vre-unu
tronu. Causele si modulu alegerei sale le a
descoperitu „Romunulu“ in articulu sau „Pan-
slavisismulu, pr. Cusa, Rusi'a.“ Densulu cá
omu conscientiosu nu trebuia se primésca a fi
alesu, din capulu locului; séu déca a primitu,
trebuia se caute a fi pururea incungiuratu
de omenii cei mai probi, de omenii cei
mai de omenia si mai cu incredere inaintea tie-
rei, déca voia se ésa bine la cale. De a si
facut'o, o facu pentru scurtu timpu. Mai indelungu,
veduramu contrariulu; asia incatu starea lucr-
rilor devenise de neuferitu astfelu in catu mai
in urma nu sudiai pre nimene vorbindu bine
de dinsulu. Positionea si-o compromises inca
de multu, si déca romanii fura atatu de patienti,
caus'a principale a fostu cá se nu compromita
unirea. Mai avea inca tempu a se reculege,
dupa plebiscitu, dar' nu s'a folositu de ocaziune,
gandindu, ca o va puté duce astfelu in infinitu,
incredinduse in forti'a armata, care in Romani'a
nu consista din adunaturi cá in statulu Papei,
si pentru aceea s'a insielatu.

In fine, in locu de a sterpi abuzurile, co-
ruptiunea si imoralitatea, cari era fórte incubate
in Romani'a, prin multele invasiuni avu neferi-
cirea de a fi in fruntea lor, si astfelu ale in-
curagiá. -- De si erá esitu dintr'o familia prea
onesta, avuse trist'a sórte de a deveni fórte
depravatu; ceea ce se dovedi chiaru cu oca-
ziunea destronarei sale. Finimu, ca ci e destulu
pentru unu articlu de diurnalu? Celalalte se
tieu de istoria. Destulu atat'a, ca nece unu
romanu nu are de a se intristá, ci din contra
are de a se bucurá, se nu dicem de caderea
lui Cusa, ci pentru ca Romani'a a scapatu de
o administratiune si de unu guvernú cá alu lui
Cusa. Cuique suum. M.

**Instalarea d-lui Procuror - Gene-
ralu A. Papiu Ilarianu.**

Procesu Verbalu. Anulu 1866, luna Martiu
in 14 dile. Inalta curte de casatiune si iustitia.

Astadi la 12 $\frac{1}{2}$ ore ambele sectiuni ale cur-
tiei s'au intrunitu in audientia solemna, sub-pre-
siedinti'a dlui Alesandru Catargiu, presedinte de
sectiune (in lipsa dlui Vasile Sturza primu-pre-
siedinte, care se afla dusu in concediu) pentru
a procede la receptiunea si instalarea dlui Ale-
sandru Papiu Ilarianu, numitu procuror gene-
ralu pe langa acésta curte, in loculu dlui scar-
lat N. Ghica, prin decretulu inaltei locotenentie
domnesce, sub No. 390 de la 10 curentu.

Dupe deschiderea siedintiei, dlu procuror
de sectiune, d p. Viorénu, a requiratu citirea
decretulu ministerialu, care notifica acésta nu-
mire, si supunerea la juramentu a noului numitu.

D. primu-grefieru din ordinulu dlui primu-
presedinte, a datu lectura comunicatiunei dlui mi-
nistru alu justitiei sub Nr. 1344, cu data din
10 Martiu; dupa care d. presedinte a designatu
ua deputatiune, compusa din dd. consiliari Ale-
sandru Cantacuzinu si Alesandru Cretiescu, spre
introducerea dlui procuror generalu Alesandru
Papiu Ilarianu.

Dlu procuror generalu, inaintandu pana in
mediu-loculu pretoriului, incungiuratu de magis-
tratii deputati alu introduce, a depusu urmato-
rulu juramentu;

„Juru in numele lui Dumnedieu, si declaru
pe onorea si consciinti'a mea.

Credintia domnului stapinitoru alu princi-
pateloru unite Romane, Filip I. representatu
prin locotennetia domnésca, compusa de generalu
Nicolae Golescu, colonelul Haralambie si dnu
Lascar Cartagiu, si institutiunei tieriei mele.

„De a implini ou santiania datorile ce mi
impune functiunea mea, de a aplica legile si de
a me conforma legiloru intru tóte si pentru
toti, fara pasiune, fara ura, fara favóre, fara
consideratiune de persóna, fara nici unu intere-
su directu seu indirectu

„Aia se-mi ajute Dumnedieu.“

Apoi dlu presedinte a pronuniatu urmato-
riulu discursu.

„Domnule procuror generalu,

Solemnitatea de asta-di este pentru inalta
curte de casatiune si iustitia, ce amu onóre a
presida in absentia venerabilului primu-presedinte
d. Vasile Sturza, simbolulu unei adeverate mul-
tiumiri, vedindu chiamata la frumósele functi-
uni de procuror Generalu pe unu vechiu
membu alu parchetului seu.

„Domnule procuror generalu, curtea nóstra
n'are inca traditie vechia, ci este din contra cu
totulu preocupata de greaua sarcina ce-i impune
viitorulu cu ocaziunea schimbarii totale a legis-
latiunei.

„Curtea este deprinsa, domnule procuror
generalu de la inceputulu seu a sta in cea mai
perfecta buna intielegere cu parchetulu din care
a-ti facutu parte si alu carui capu sunteti asta-
di; si se raportésa asemenea la aducerea aminte
a d-vóstre, pentru reciproculu sinceru ajutoru,
ce totu d'auna s'a schimbatu intre densa si par-
chetu, si de care asta-di mai cu deosebire de
catu ori candu simtimu trebuintia.

„Inspiratu de aceste sentimente incurage-
tóre, imi face ua placere, domnule procuror
generalu, a ve felicita pentru inaltele si frumó-
sele factiuni, cu care increderea guvernului v'a
insarcinatu in acésta curte.“

„Domnulu procuror generalu, ocupandu fo-
toliulu seu, a respunsu urmátórele:

„Domnule presedinte.

„Ve multumescu din inima pentru magu-
litórele cuvinte ce ati bine-voitu a mi adresa cu
ocaziunea acestei solemne receptiuni cu care
m'ati onoratu.

„Déca acésta solemnitate se cuvenia inal-
timii postulu la care m'e chiama favórea inaltu-
lui nostru guvernú: marturisescu ca, in catu
privesce persóna mea, amu de a multumi nu-
mai buneivointie si afectiunei de care pururea
am avut parte in miduloculu d-vóstre, de la
intrarea mea in acésta curte si pena in momen-
tulu de facia.

„Domnule Presedinte.

„Intr'o epoca, in care intregu sistemulu
legislatiunei nóstre politice, civile si penale, a
trecutu prin o reforma atatu de repede si radi-
cale, usioru potu se cuprinde tóta nemarginita
greutate a sarcinei ce mi se pune asupra.

„Candu me gandescu la acestu vastu sis-
temu alu noiei nóstre legislatiuni; candu con-
sideru frageda pruncie in care se afla inca a-
césta inalta institutiune, si jurisprudenti'a nóstra:
me ingrijescu si eu, domnule presedinte, de da-
toriile inaltei chiamari, de greutatele postulu, la
care pasiá cu indoiála si cei mai mari juriscon-
sulti ai timpiloru moderni, in cea mai luminata
tiéra a Europei si a lumii, in patria jurispru-
dintiei moderne, patria muma a acestoru mare-
tie institutiuni, a ministeriului publicu si a cur-
tiei de Casatiune.

„Si daca totusi nu desperu, cauza este,
de ua parte, incuragetórea buna vointia a d-vos-
tre, iar de alta, vointia ferma ce aducu eu iasu
mi, si curagiulu, ce speru ca nu mi va lipsi
nici odata, de a padi legea cu santitate, si de
a implini datoria fara pregetu si fara reserva.

„Legea si datoria, pentru mine cá si pen-
tru domnia-vóstra domnule presedinte, voru fi
tint'a la care pururea voiu nazui. Legea, care
totu dauna 'mi a placutu a o considera, suve-
rana preste toti suverani, suverana lumii morale
cá si a lumii fisice, neesorabile si ne'duplecata,
uniculu jugu care ilu dorescu cu doru ne stinsu
si-lu pórtu cu placere toti adeveratii amioi ai li-
bertatii. „Datoria pentru ca nu este multum-
mire nici fericire omenésca mai pre susu de a-
ceea, de a putea dice pe fie-care di: legea amu
paditu, datoria am plinitu.

„Si pentru cá se potu cunósce mai bine
legea si datoria, pentru ca sa me potu patrunde
mai bine, de legalitate, de justitia, si de mora-
litate, cari nici o data n'aru trebui a fi despar-
tite una de alta: voiu imita tóta viatia mea, ca
unu admiratoru respectuosu si devotatu, pe ma-

rele jurisconsultu Dupin care dicea! ca a fostu
studentu tóta viatia sa.

„Eu nu voiu uita nici odata, d. presedinte
ca in acésta Inalta curte se afla paladiulu jus-
titiei romane; ca de aici are se emane in tóta
Romani'a unitatea si regula justitiei, de aici au
sa se de invatiaturi directive magistraturei in-
tregei Romanii, si negresitu de aici si primele
exemple de legalitate de dreptate de moralitate
intru tóte; aici cá la unu centru comunu, au
se fia tintiti ochii la tóta magistratura romana,
ce, subu privighiarea si directiunea nóstra, pórtu
in manile séle cumpana dreptatii romane; aici,
in fine, are sa fie tintita privirea a tóta Roma-
ni'a, insetata de dreptate.

„Cu deosebire nu voiu uita ca, anume,
domnia vóstra, domnule presedinte, impreuna
cu mine, avemu marea insarcinare de a da noi
cei d'antei impulsione mersului regularu alu
justitiei in Romania. Ministeriulu publicu de pe
linga acésta curte, in alu carui capu amu onóre
da a fi, se va adopere, ajutatulu prin luminatulu
si decisivulu concursu alu domniei-vóstre, a in-
drepta, nu numai lucrarile judiciare a tóta ma-
gistratura romana, daru si insasi acésta magis-
tratura, in virtutea marelui dreptu cu care
legea investi acésta inalta curte, dreptulu de
disciplina si de censura.

„Nici o data, domnule presedinte, impre-
giurarile n'au fostu mai favorabili, spre a ne
pune cu totu dinadinsulu la sincera si adverata
aplicatiune a legiloru, de catu astadi, subu celu
mai luminatu si mai liberalu guvernú ce dirige
destinele iubitei nóstre patrii. *Deviza lui este de-
visa nóstra: legalitate si moralitate.* Si intr'a-
deveru, ca numai din momentulu ce legalitatea,
justitia si morelitatea in Romania voru domni,
Romania va scapa. Si cine mai multu de catu
noi aru puté si trebuie se contribue la acestu
scoopu mantuitoru!

„Legea si legalitatea, erau primele virtuti
ale strabunilor nostri romani: legea si legali-
tatea, voru fi mantuirea Romaniei.

„Cu catu misiunea e mai grea si impregiura-
rile de a o implini mai favorabili, cu atatu mai
mare e si responsabilitatea nóstra inaintea infri-
cosiatului judeciu alu tieriei, alu Europei chiaru,
si alu Dumnedieu. Nici odata nu vomu perde
din vedere acésta mare responsabilitate.

„In fine, ve multumescu, domnule presie-
dinte, ca ati bine-voitu a'mi aduce aminte de
buna intielegere si armonia ce dela inceputulu
instituirei curtii, de-a pururea au domnit in
curte si parquet, gratia spiritului de conciliatiune
alu multu pretiuitorulu meu predecesoru:

„Ve asecuru, domnule presedinte, si toti
domnia vóstra, scumpii si onorabili mei colegi,
ca din parte mi nimicu nu voiu lasa necercatu
cá armoni'a se domneasca intre curte si parquetu,
armonia, asia precumu ne gresitu o intielegeti
si domnia vóstra, armonia cea santa in legali-
tate, in justitia, in moralitate.“

Dupa terminarea acéstei ceremonii audientia
solemnela s'a ridicatu la 1 ora.

Situatiunea e critica. Prusi'a a datu

ordine la vr'o 5 corpuri de armata a se pune pre pi-
tioru de bataia si a ocupá positionile de catra Anstri'a.
Austri'a e pregatita a primi ori ce atacu. Din statele
germane mai multe respunsera Prusiei la not'a circu-
lata a acesteia, ca pre bas'a articulu XI si XIX ai
constitutiunei federative membrulu ce ataca se face cal-
catorulu federatiunei. Cu tóte acestea resbelulu e la
usia. Franci'a si Angli'a remanu neutrale. Prusi'a cu
Itali'a a subscrisu aliantia defensiva si ofensiva. In
Veneti'a, Udine érași incepura a se arunca bombe orsi-
nice. Turci'a s'a lungitu catu tiene dunarea pana la
Serbi'a. In Romani'a s'a impartitu tiér'a in patru co-
mande militare; guardia orasiana a intratu in viatia.
Militi'a cu tunurile, au plecatu catra dunare, unde la
Rusciucu se afla Omer Pasia. —

Indreptare: In Nr. 21 intre contri-
butorii la Reunirea fem. r. din Turd'a, D. cons.
Elia Macelariu corege: unu galbinu; nu 1 fl.

**Pentru serbatorile in-
viarii Nr. viit. ésa numai Mercuri.**